

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

Քրեական իրավունքի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝	1904/B06 «Դատական հոգեբուժություն»
Որակավորման աստիճան՝	բակալավրի կրթական ծրագիր
Կազմեց՝	բժշկ. գիտութ. թեկնածու Ս.Թադևոսյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն

ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1904/Յ06 «Դատական հոգեբուժություն» (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (դասախոսություն 24 ժամ, սեմինար 8 ժամ, ինքնուրույն աշխատանք 28 ժամ)

4-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դատահոգեբուժական փորձաքննությունների հիմունքներին, իրավական կարգին և կազմակերպչական ձևերին:

Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կունենա գիտելիք՝

- նախաքննության և դատաքննության իրականացման ընթացքում առաջացող այն հարցերից, որոնք հնարավոր է պարզաբանել դատական հոգեբուժության բնագավառի հատուկ մասնագիտական գիտելիքների կիրառման միջոցով
- դատահոգեբուժական փորձաքննության արդյունքների գնահատման ժամանակ դատական և դատահոգեբուժական պրակտիկայում հանդիպող հասկացություններից և առանձնահատկություններից,
- դատահոգեբուժական փորձաքննության ձևերից:

Ունակ կլինի.

- գնահատել դատահոգեբուժական փորձաքննության նշանակությունը,
- բացահայտել տարբեր հանցագործությունների դեպքերով դատահոգեբուժական փորձաքննության կազմակերպման և իրականացման առանձնահատկությունները,
- վերլուծել կոնկրետ դեպքերում դատահոգեբուժական փորձաքննության նշանակմամբ և իրականացմամբ գործի համար նշանակություն ունեցող հնարավոր ակնկալվող արդյունքները,
- առաջարկներ անել հանցագործությունների առանձին տեսակներով այն հարցերի վերաբերյալ, որոնք հնարավոր է պարզաբանել դատական հոգեբուժության բնագավառի հատուկ մասնագիտական գիտելիքների կիրառման միջոցով,
- տարբերակել բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների իրականացման կարգը,
- վերլուծել մեղսունակ, սահմանափակ մեղսունակ, անմեղսունակ ճանաչված անձանց վերաբերյալ քրեական գործի ընթացքը:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված է 2 ընթացիկ բանավոր ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ստուգման ընթացքում յուրաքանչյուր ուսանողի տրվում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:

1-ին ընթացիկ ստուգումը ներառում է թեմաներ 1-ից մինչև թեմա 3-ի 1-3-րդ կետերը ներառյալ, իսկ 2-րդ ընթացիկ ստուգումը՝ թեմա 3-ի 4-րդ կետից մինչև թեմա 7-ը ներառյալ:

Դասընթացի նկարագրություն, բովանդակություն

Թեմա 1.

Դատական հոգեբուժության ընդհանուր հիմունքները (2 ժամ դասախոսություն)

1. Դատական հոգեբուժության հասկացությունը և առարկան: 2. Դատական հոգեբուժության խնդիրները: 3. Դատական փորձաքննության հասկացությունը:

Հարցեր 1-3- Կարդացվում է ներածական դասախոսություն:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Шостокович Б.В. Судебная психиатрия. М.: Изд-во “Зеркало”, 1997г.
2. Шишков С.Н. Предмет судебной психиатрии // Советское государство и право. № 111990 31-38

Թեմա 2.

Դատահոգեբուժական փորձաքննություն (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Դատահոգեբուժական փորձաքննության հասկացությունը: 2. Դատահոգեբուժական փորձաքննության ձևերը: 3. Դատահոգեբուժական փորձաքննության նշանակումը, հիմքերը, սկզբունքները, փորձագետներին առաջադրվող հարցերի շրջանակը: 4. Փորձագետի ընտրությունը, նրա իրավունքներն ու պարտականությունները: 5. Փորձագիտական հանձնաժողովներ: 6. Դատահոգեբուժական փորձաքննության իրականացումը: 7. Դատական հոգեբույժի եզրակացությունը, դրա իրավական գնահատականը:

Հարցեր 1-7- Կարդացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-7- Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը և սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 2-7- Սեմինար պարապմունք. քննարկվում են թեմային վերաբերող խնդրահարույց հարցերը, այդ թվում՝ իրավիճակ-օրինակների պարզաբանմամբ: Ուսանողները բաժանվում են խմբերի, որոնցից յուրաքանչյուրին տրվում է կոնկրետ խնդիր և առաջարկվում դրա հիման վրա կազմել փորձագետին առաջադրման ենթակա հարցերը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.

2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Шишков С.Н Судебно-психиатрическая экспертиза (понятие и виды). М., 1996 г.
2. Кудрявцев И.А Судебная психолого-психиатрическая экспертиза. М., 1988 г.

Թեմա 3.

Անմեղսունակության հիմնախնդիրը

(4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Մեղսունակություն: 2. Անմեղսունակություն. բժշկական և իրավաբանական չափանիշները: 3. Սահմանափակ մեղսունակություն. բժշկական և իրավաբանական չափանիշները: 4. Իրավախախտում կատարելուց հետո մինչև դատավճիռը հոգեկան հիվանդությամբ հիվանդացած անձանց դատահոգեբուժական գնահատականը: 5. Հոգեկան հիվանդությամբ հիվանդացած դատապարտյալների դատահոգեբուժական գնահատականը:

Հարցեր 1-5- Կարդացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-5- Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը և սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 1-5- Սեմինար պարապմունք. քննարկվում են թեմային վերաբերող խնդրահարույց հարցերը, այդ թվում՝ իրավիճակ-օրինակների պարզաբանմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Шишков С.Н Судебно-психиатрическая экспертиза (понятие и виды). М., 1996 г.
2. Кудрявцев И.А Судебная психолого-психиатрическая экспертиза. М., 1988 г.

Թեմա 4.

Դատահոգեբուժական փորձաքննությունը քաղաքացիական գործերով (Ինքնուրույն աշխատանք)

1. Իրավունակություն, գործունակություն և անգործունակություն: 2. Դատահոգեբուժական փորձաքննության տեսակները քաղաքացիական գործերով: 3. Քաղաքացիական գործերով դատահոգեբուժական փորձաքննությունների իրավական նշանակությունը:

Հարցեր 1-3- Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դատախոսությունների տեսուտ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք*
6. *ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք*
7. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Горинов В.В., Королева В.В.. Гражданская процессуальная дееспособность лиц с психическими расстройствами. М., 1995 г.
2. Дмитриева Т.Б. Комментарий к законодательству Российской Федерации в области психиатрии. 1997 г.

Թեմա 5.

Հոգեկան խանգարումները և դրանց փորձաքննությունը (12 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1. Հոգեկան խանգարում և հոգեկան հիվանդություն: 2. Հոգեկան խանգարումների ախտանիշերը: 3. Հոգեկան հիվանդությունները պատճառները: 4. Հոգեկան խանգարումների սինդրոմները: 5. Հոգեկան խանգարումների դասակարգումը: 6. Շիզոֆրենիա. ձևերը, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 7. Մանիակալ-դեպրեսիվ փսիխոզ սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 8. Փսիխոփաթիա. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 9. Օլիգոֆրենիա. Առաջացման պատճառները, ձևերը, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 10. Էպիլեպսիա. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 11. Ալկոհոլի գործածմամբ պայմանավորված խանգարումներ, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 12. Թմրանյութի կամ թունանյութի գործածմամբ

պայմանավորված խանգարումներ. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը: 13. Կողմնորոշման, ընկալման, հիշողության խանգարումներ: 14. Ինտելեկտի և մտածողության խանգարումներ: 15. Հակումների, սեքսուալ իդենտիֆիկացիայի և նախապատվության խանգարումներ: 16. Կամային ոլորտի խանգարումներ: 17. Գիտակցականի խանգարումներ: 18. Գլխուղեղային վնասվածքներով պայմանավորված խանգարումներ: 19. Գլխուղեղի անոթների ախտահարման կամ ինֆեկցիոն հիվանդություններով պայմանավորված խանգարումներ: 20. Տարիքային փոփոխություններով պայմանավորված խանգարումներ: 21. Հոգեկան խանգարումների սիմուլյացիա և դեսիմուլյացիա, դրանց բացահայտումը:

Հարցեր 1-21- Կարդացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 6-21- Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը և սեմինար պարապմունքի ժամանակ քննարկում խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 6-21- Սեմինար պարապմունք. քննարկվում են թեմային վերաբերող խնդրահարույց հարցերը, այդ թվում՝ իրավիճակ-օրինակների պարզաբանմամբ:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք*
6. *ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք*
7. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմային վերաբերող լրացուցիչ գրականություն

1. Чудновский. В.С., Чистяков М.Ф. Основы психиатрии. 1997.
2. Международная классификация болезней (10 пересмотр). Классификация психических поведенческих расстройств. Санкт-Петербург, 1994
3. Елина, Н.К. Медицинская деятельность: виды, правовое регулирование / Н.К. Елина. – Самара: АНО «Изд-во СНЦ РАН», 2010, - 168 с.
4. Жариков Н.М. и др. Судебная психиатрия: Учебник для вузов / Жариков Н.М., Морозов Г.В., Хритинин Д.Ф.// под общей ред. Морозова Г.В. М.: ИНФРА-М, Норма, 1997.
5. Судебная психиатрия: Учеб. для вузов / под ред. Дмитриева А.С., Клименко Т.В. М.: Юристь, 1998.
6. Судебная психиатрия: Учебник для вузов / Н.М. Жариков, Г.В. Морозов, Д.Ф. Хритинин / под общ. Ред. Морозова Г.В. М.:Норма-Инфра. М., 1999.
7. Волков В.Н. Судебная психиатрия: Курс лекций для студ.вузов. М.: Юристь, 1998.
8. Гориков В.В., Королева В.В. Гражданская процессуальная дееспособность лиц с психическими расстройствами. М., 1995.

9. Дмитриев А.С., Клименко Т.В. Судебная психиатрия: Учеб.пособ. для юрид. вузов / Ассоц.работ.правоохр.органов РФ. М., 1996.
10. Дмитриева Т.Б. Комментарий к законодательству Российской Федерации в области психиатрии. 1997.
11. Шумский Н.Г. Диагностические ошибки в судебно-психиатрической практике. СПб: Академический проект, 1997.
12. П. Психология лжи. Обмани меня, если сможешь/ П. Экман. СПб.: Питер, 2010.

Թեմա 6.

**Անչափահասների դատահոգեբուժական փորձաքննություն
(Ինքնուրույն աշխատանք)**

1. Անչափահասների դատահոգեբուժական փորձաքննությունը: 2. Անչափահասների հոգեկանի առանձնահատկությունները:

Հարցեր 1-2 Ինքնուրույն աշխատանք, ուսանողները ինքնուրույն ծանոթանում են թեմային վերաբերող գրականությանը:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք*
6. *ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք*
7. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Թեմա 7.

**Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցներ
(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)**

1. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների հասկացությունը, տեսակները: 2. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների նշանակումը, իրականացումը: 3. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների փոփոխումը: 4. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների դադարեցումը:

Հարցեր 1-4- Կարդացվում է ներածական դասախոսություն:

Հարցեր 1-4- Սեմինար պարապմունք. նախատեսվում է ուսանողների այցելություն հոգեբուժական հաստատություն, որտեղ նրանք ծանոթանում են բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների իրականացումը ապահովող հաստատությունների տեսակներին, կանոնակարգին, առանձնահատկություններին:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Судебная психиатрия. Учебник / Горинов В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
2. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
3. *Դասախոսությունների տեքստ՝ թղթային տարբերակով:*
4. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
5. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Առաջին ընթացիկ ստուգման հարցաշարը

1. Դատական հոգեբուժության հասկացությունը և առարկան:
2. Դատական հոգեբուժության խնդիրները:
3. Դատական փորձաքննության հասկացությունը:
4. Դատահոգեբուժական փորձաքննության հասկացությունը:
5. Դատահոգեբուժական փորձաքննության ձևերը:
6. Դատահոգեբուժական փորձաքննության նշանակումը. հիմքերը, սկզբունքները, փորձագետներին առաջադրվող հարցերի շրջանակը:
7. Փորձագետի ընտրությունը, նրա իրավունքներն ու պարտականությունները:
8. Փորձագիտական հանձնաժողովներ:
9. Դատահոգեբուժական փորձաքննության իրականացումը:
10. Դատական հոգեբույժի եզրակացությունը, դրա իրավական գնահատականը:
11. Անմեղսունակություն. բժշկական և իրավաբանական չափանիշները:
12. Սահմանափակ մեղսունակություն. բժշկական և իրավաբանական չափանիշները:

Երկրորդ ընթացիկ ստուգման հարցաշարը

1. Իրավախախտում կատարելուց հետո մինչև դատավճիռը հոգեկան հիվանդությամբ հիվանդացած անձանց դատահոգեբուժական գնահատականը:
2. Հոգեկան հիվանդությամբ հիվանդացած դատապարտյալների դատահոգեբուժական գնահատականը:
3. Իրավունակություն, գործունակություն և անգործունակություն:
4. Դատահոգեբուժական փորձաքննության տեսակները քաղաքացիական գործերով:
5. Քաղաքացիական գործերով դատահոգեբուժական փորձաքննությունների իրավական նշանակությունը:
6. Հոգեկան խանգարում և հոգեկան հիվանդություն:
7. Հոգեկան խանգարումների ախտանիշները:
8. Հոգեկան հիվանդությունները պատճառները:
9. Հոգեկան խանգարումների սինդրոմները:
10. Հոգեկան խանգարումների դասակարգումը:
11. Շիզոֆրենիա. ձևերը, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
12. Մանիակալ-դեպրեսիվ փսիխոզ սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
13. Փսիխոփաթիա. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:

14. Օլիգոֆրենիա. Առաջացման պատճառները, ձևերը, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
15. Էպիլեպսիա. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
16. Ալկոհոլի գործածմամբ պայմանավորված խանգարումներ, սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
17. Թմրանյութի կամ թունանյութի գործածմամբ պայմանավորված խանգարումներ. սոցիալական վտանգավորությունը, ընթացքը, դատահոգեբուժական գնահատականը:
18. Կողմնորոշման, ընկալման, հիշողության խանգարումներ:
19. Բնտելեկտի և մտածողության խանգարումներ:
20. Հակումների, սեքսուալ իդենտիֆիկացիայի և նախապատվության խանգարումներ:
21. Կամային ոլորտի խանգարումներ:
22. Գիտակցականի խանգարումներ:
23. Գլխուղեղային վնասվածքներով պայմանավորված խանգարումներ:
24. Գլխուղեղի անոթների ախտահարման կամ ինֆեկցիոն հիվանդություններով պայմանավորված խանգարումներ:
25. Տարիքային փոփոխություններով պայմանավորված խանգարումներ:
26. Հոգեկան խանգարումների սիմուլյացիա և դեսիմուլյացիա, դրանց բացահայտումը:
27. Անչափահասների դատահոգեբուժական փորձաքննությունը:
28. Անչափահասների հոգեկանի առանձնահատկությունները
29. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների հասկացությունը, տեսակները:
30. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների նշանակումը, իրականացումը:
31. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների փոփոխումը:
32. Բժշկական բնույթի հարկադրանքի միջոցների դադարեցումը:

**Ղատական հոգեբուժություն դասընթացի համար
առաջարկվող ընդհանուր գրականություն**

Բոլոր թեմաների համար պարտադիր գրականություն

6. Судебная психиатрия. Учебник / Горин В. В., Дмитриева Т. Б., Печерникова Т. П., Шостакович Б. В.; Под ред.: Шостакович Б. В. — М.: Зерцало, 1997. — 385 с.
7. Спасенников Б.А. Судебная психология и судебная психиатрия. Общая часть: Учебное пособие для вузов. - Архангельск: "Правда Севера", 2002. - 288 с.
8. *Ղատախոսությունների տեքստ` թղթային տարբերակով:*
9. *ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգիրք*
10. *ՀՀ Քրեական օրենսգիրք*

Լրացուցիչ գրականություն

1. Чудновский. В.С., Чистяков М.Ф. Основы психиатрии. 1997.
2. Международная классификация болезней (10 пересмотр). Классификация психических поведенческих расстройств. Санкт-Петербург, 1994

3. Елина, Н.К. Медицинская деятельность: виды, правовое регулирование / Н.К. Елина. – Самара: АНО «Изд-во СНЦ РАН», 2010, - 168 с.
4. Жариков Н.М. и др. Судебная психиатрия: Учебник для вузов / Жариков Н.М., Морозов Г.В., Хритинин Д.Ф.// под общей ред. Морозова Г.В. М.: ИНФРА-М, Норма, 1997.
5. Судебная психиатрия: Учеб. для вузов / под ред. Дмитриева А.С., Клименко Т.В. М.: Юристъ, 1998.
6. Судебная психиатрия: Учебник для вузов / Н.М. Жариков, Г.В. Морозов, Д.Ф. Хритинин / под общ. Ред. Морозова Г.В. М.:Норма-Инфра. М., 1999.
7. Волков В.Н. Судебная психиатрия: Курс лекций для студ.вузов. М.: Юристъ, 1998.
8. Гориков В.В., Королева В.В. Гражданская процессуальная дееспособность лиц с психическими расстройствами. М., 1995.
9. Дмитриев А.С., Клименко Т.В. Судебная психиатрия: Учеб.пособ. для юрид. вузов / Ассоц.работ.правоохр.органов РФ. М., 1996.
10. Дмитриева Т.Б. Комментарий к законодательству Российской Федерации в области психиатрии. 1997.
11. Шумский Н.Г. Диагностические ошибки в судебно-психиатрической практике. СПб: Академический проект, 1997.
12. Психология лжи. Обмани меня, если сможешь/ П. Экман. СПб.: Питер, 2010
13. Гориков В.В., Королева В.В.. Гражданская процессуальная дееспособность лиц с психическими расстройствами. М., 1995 г.
14. Дмитриева Т.Б. Комментарий к законодательству Российской Федерации в области психиатрии. 1997 г.
15. Шишков С.Н Судебно-психиатрическая экспертиза (понятие и виды). М., 1996 г.
16. Кудрявцев И.А Судебная психолого-психиатрическая экспертиза. М., 1988 г.
17. Жариков Н.М., Морозов Г.В., Хритинин Д.Ф. Судебная психиатрия. М., 2004 г.
18. Руководство по судебной психиатрии. Под редакцией Т. Б. Дмитриевой, Б. В. Шостаковича, А. А. Ткаченко. М., 2004 г.